

DANIŞTAY KARARI**Danıştay İkinci Daire Başkanlığından:****Esas No :** 2025/412**Karar No :** 2025/3814**KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN :** Danıştay Başsavcılığı - ANKARA**DAVACI** : Ayşe Vicdan Yalçın**VEKİLİ** : Av. Meryem Kavak Ertuğrul
[16046-40272-80808] UETS**DAVALI** : Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü
[35156-06512-75822] UETS**VEKİLİ** : Av. Mustafa Cem Anadolu**YARGILAMA SÜRECİ :**

Dava Konusu İstem: Dava; Boğaziçi Üniversitesinde genel sekreter yardımcısı olarak görev yapan davacı tarafından, Boğaziçi Üniversitesi İletişim Fakültesine fakülte sekreteri olarak atanmasına ilişkin 10/03/2022 günlü, 57380 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti: İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 31/10/2022 günlü, E:2022/959, K:2022/2134 sayılı kararıyla; davacı hakkında yürütülen adli ve idari soruşturma bulunmadığı gibi davacının başarısızlığı yönünde hukuken kabul edilebilir nitelikte somut tespitlere dayalı herhangi bir bilgi ve belgenin de ortaya konulamadığı, dava konusu işlemde kamu yararı ve hizmetin gerekliliği ölçütleri içerisinde hukuka uyarılık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

Kanun Yararına Temyiz Edilen Kararın Özeti: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesince verilen 29/03/2023 günlü, E:2023/364, K:2023/429 sayılı kararla; İdare Mahkemesi kararının dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygun olduğu ve kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle davalı idarenin istinaf başvurusunun reddine 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesinin 6. bendi ve 46. maddesi uyarınca temyiz yolu kapalı olmak üzere "**kesin olarak**" karar verilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI : Nevzat Özgür**DÜŞÜNCESİ** : İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdarî Dava Dairesi'nce kesin olarak verildiği hüküm fıkrasında belirtilen 29/03/2023 tarihli ve E:2023/364, K:2023/429 sayılı kararın kanun yararına temyiz edilmesi talebiyle Başsavcılığımızı bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

Boğaziçi Üniversitesi "Genel Sekreter Yardımcısı" olarak görev yapan davacının, İletişim Fakültesi'ne "Fakülte Sekreteri" olarak atanmasına ilişkin 10/03/2022 tarihli ve E-83517088-903.02.01-57380 sayılı işlemin iptaline dair İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 31/10/2022 tarihli ve E:2022/959, K:2022/2134 sayılı kararına yönelik istinaf başvurusunun reddine ilişkin Bölge İdare Mahkemesi kararının temyiz edilebilecek kararlardan olup olmadığı irdelenerek, kararın kesin olduğunun hüküm fıkrasında belirtilmesinin mahkemeye erişim hakkını ihlâl edip etmediğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Âdil yargılanma hakkı Anayasanın 36. ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6., maddesinde düzenlenmiş olup hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkesi gereği mahkemelere erişme imkanı olmayan bir hukuk devleti tasavvur edilemeyeceğinden, mahkemeye erişim hakkı âdil yargılanma hakkının tabii bir parçasıdır. Mahkemeye erişim hakkı bir uyumsuzluğu mahkeme önüne taşıyabilmek ve uyumsuzluğun etkili bir şekilde karara bağlanmasını isteyebilmek olup, ilgililerin mahkemeye başvurusunu engelleyen uygulamaların mahkemeye erişim hakkını ihlâl

edeceğinde tereddüt bulunmamaktadır.

Anayasada ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde çok dereceli yargılama sistemini zorunlu kılan bir hüküm bulunmamakta ise de istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulabileceğinin kanunda belirtilmiş olması hâlinde ilgilinin kanun yolu incelemesini yapacak mahkemeye de erişebilmesi gerekir.

Hangi yargı kararlarına karşı kanun yoluna başvurulabileceğinin belirlenmesi görevi kararı veren mahkemeye ait olmakla birlikte ilk derece ve istinaf mahkemelerince verilen kararın kesin olarak verildiği ifadesinin kararda yer alması, kanun yoluna başvuru hakkını ortadan kaldırmaz. Bu kararlara karşı istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulduğunda, üst kanun yolu mercii bir alt derece mahkemesinin kararının kesin olup olmadığına ilişkin kararı inceleyerek usule aykırı görürse kararı kaldırarak esastan inceleme yapabilir.

Anayasanın 40. maddesinin ikinci fıkrasında "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." kuralına yer verildiğinden, Devlet organlarıncı tesis edilen işlemlere karşı başvurulacak yargı mercileri veya idari merciler ile başvuru süresinin işlemde gösterilmesi gerekmektedir. Anayasanın bu hükmüne yargı organları da uymak zorunda olduklarından, yargı kararlarına karşı başvurulabilecek kanun yolu varsa hangi kanun yoluna ne kadar süre içerisinde başvurulabileceğinin kararda gösterilmesi gerekir. Bu itibarla, istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulması kanunen mümkün olduğu hâlde başvurulabilecek kanun yolunun bulunmadığı yönündeki hatalı yargı kararlarının ilgilileri kanun yoluna başvurmadan alıkoyması sebebiyle mahkemeye erişim hakkının kullanılmasını zorlaştıracığı kuşkusuzdur.

Hüküm fıkrasında kesin olduğunun belirtilmesi nedeniyle temyiz edilmeyen Bölge İdare Mahkemesi kararının mahkemeye erişim hakkının kullanılmasını engelleyip engellemediğinin anlaşılabilmesi için temyizi kâbil kararlardan olup olmadığının tespit edilmesi gerektiğinden, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun temyiz edilebilecek yargı kararlarını sayma suretiyle belirleyen 46. maddesinin (e) bendinde yer alan " Müşterek kararnameyle yapılan atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri ile daire başkanı ve daha üst düzey kamu görevlilerinin atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri" ibaresi irdelenerek dava konusu işlemin bu kapsamda olup olmadığı belirlenmelidir.

Danıştay İkinci Dairesinin E:2019/2487; K:2019/4504 ve E:2019/828; K:2019/6515 sayılı kararlarında üniversite genel sekreterleri ve genel sekreter yardımcılarının daire başkanlarına göre, daha üst düzey kamu görevlisi olmaları sebebiyle bu görevlerden alma işlemlerine karşı temyiz kanun yoluna başvurulabileceği belirtildiğinden, davacının genel sekreter yardımcılığı görevinden alınarak fakülte sekreterliğine atanmasına ilişkin işleme karşı açılan dava hakkında Bölge İdare Mahkemesince verilen kararın temyiz edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla, İdare Mahkemesince verilen karara karşı yapılan istinaf başvurusu üzerine Bölge İdare Mahkemesince verilen karar 2577 sayılı Kanunun 46. maddesinin (e) bendi uyarınca temyiz edilebileceğinden, bu kararın kesin olduğuna ilişkin hüküm fıkrasının davacıyı temyiz kanun yoluna başvurmadan alıkoyması sebebiyle mahkemeye erişim hakkının kullanılmasının önünde engel oluşturduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdarî Dava Dairesi'nin 29/09/2023 tarihli ve E:2023/364, K:2023/429 sayılı kararının hüküm fıkrasında yer alan " kesin olarak " ibaresi niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, kararın bu kısmının kanun yararına temyizen incelenerek bozulması 2577 sayılı Kanunun 51. maddesi uyarınca talep olunur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Selin Ardıç
DÜŞÜNCESİ : Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

Boğaziçi Üniversitesinde genel sekreter yardımcısı olarak görev yapan davacı tarafından, Boğaziçi Üniversitesi İletişim Fakültesine fakülte sekreteri olarak atanmasına ilişkin 10/03/2022 günlü, 57380 sayılı işlemin iptali istemi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun, 6545 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değiştirilen "Temyiz" başlıklı 46. maddesinde, temyiz edilebilecek kararlar tahdidi olarak belirlenmiş; bu kapsamda **46. maddesinin (e) bendinde;** "*Müşterek kararnameyle yapılan atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri ile daire başkanı ve daha üst düzey kamu görevlilerinin atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri*" nedeniyle açılan davalarda verilen kararlar, temyiz edilebilecek kararlar arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un "**Kanun yararına temyiz**" başlıklı **51. maddesinde,** idare ve vergi mahkemeleri ile **bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar** ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın kanun yararına bozulacağı, bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda aktarılan 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi ile kanun yararına temyiz edilebilecek kararların kapsamı belirtildiğinden, öncelikle kanun yararına temyiz edilen kararın bu kapsamda olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, anılan Kanun'un 51/1. maddesinde yer verilen **"... bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ... "** ifadesi ile bölge idare mahkemelerinin, ilk derece mahkemelerinin kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine istinaf incelemesi sonucunda temyiz yolu kapalı olarak verdikleri kararların anlaşılması gerekmektedir. Kanun yarına temyiz edilen Bölge İdare Mahkemesince kesin olarak verilen kararın, bu kapsamda bulunduğu görülmüştür.

Bölge İdare Mahkemesince "kesin olarak" verilen bu kararın, yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edip etmediği ayrıca incelenmelidir.

Boğaziçi Üniversitesinde genel sekreter yardımcısı olarak görev yapan davacı hakkında tesis edilen Boğaziçi Üniversitesi İletişim Fakültesine fakülte sekreteri olarak atanmasına ilişkin işlem, **2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin (e) bendi kapsamında** temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almakta ve bu kapsamda tesis edilen işlemler de **Dairemiz içtihatları gereğince**

temyize konu olabilecek kararlar içerisinde bulunmaktadır. Dolayısıyla davacının genel sekreter yardımcılığı görevinden alınarak fakülte sekreterliğine atanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan dava hakkında Bölge İdare Mahkemesinin "kesin olarak" karar veremeyeceği halde kararın kesin olarak verilmesinin, yürürlükteki hukuka aykırı bir sonuç ifade ettiği açıktır.

Öte yandan; Bölge İdare Mahkemesi kararının kesin olduğuna ilişkin hüküm fıkrasının, davalı idareyi temyiz kanun yoluna başvurmaktan alıkoymuş, kararın temyiz incelemesinden geçmeden kesinleştiği de görülmektedir.

Bu itibarla, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/09/2023 günlü, E:2023/364, K:2023/429 sayılı kararının hüküm fıkrasında yer alan "**kesin olarak**" ibaresi, niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, kararın bu kısmının kanun yararına bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcılığı tarafından yapılan KANUN YARARINA TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,

2. Yukarıda özetlenen gerekçeyle, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/09/2023 günlü, E:2023/364, K:2023/429 sayılı kararının hüküm fıkrasında yer alan "kesin olarak" ibaresine ilişkin kısmının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA,

3. Kararın birer örneğinin Danıştay Başsavcılığına, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğüne ve davacıya gönderilmesine ve kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 23/09/2025 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY :

Kanun yararına temyiz isteminin kabulüne karar verilebilmesi için, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği ya da istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan bir kararın olması ve bu kararın yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade etmesi gerekmektedir.

"Kanun yararına bozma üzerine, kararı veren mahkemece davaya yeniden bakılmaz, Mahkemenin bozmaya uygun yeni bir karar vermesi gerekmez. Çünkü kanun yararına bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan hükmün hukukî sonuçlarını ve dolayısıyla tarafların hukukî durumunu etkileyen bir sonucu yoktur. Bozmanın amacı, benzeri davalarda mahkemelerin aynı hukukî yanlışlığı yapmalarını önlemek ve usul ve esasa ilişkin hukuk kurallarının belli bir doğrultuda uygulanmasını sağlamaktan ibarettir. Bu nedenle, kanun yararına bozulmuş da olsa, kesinleşmiş karar hükmünü yürütecektir. Kanun yararına bozma kararının Resmî Gazetede yayımlanması ile, uygulanan hukuk kuralının Ülkenin her yanında aynı şekilde anlaşılmasını sağlama amacı güdülmüştür." (YENİCE Kâzım, ESİN Yüksel, Açıklamalı İçtihatlı Notlu İdarî Yargılama Usûlü, 1983, s. 735, 736)

Bakılmakta olan davada; temyiz kanun yoluna tabi bir işlemin varlığına rağmen, Bölge İdare Mahkemesince "kesin olarak" karar verildiği ve anılan karara karşı davalı idarece temyiz kanun yoluna başvurulmadığı görülmektedir. Bu bağlamda incelenecek husus, Bölge İdare Mahkemesi kararının hüküm fıkrasında yer alan "**kesin olarak**" ibaresinin kanun yararına bozma sebebi oluşturup oluşturmadığı noktasında toplanmaktadır.

Her ne kadar dava konusu işlemin, 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin (e) bendi ile Dairemiz içtihatları gereğince temyize konu olabilecek kararlar arasında yer aldığı sabit ise de olağanüstü bir kanun yolu olan kanun yararına temyiz amacı, yürürlükteki hukukun ülke düzeyinde birlik içinde uygulanmasını, bir başka deyişle içtihat birliğini sağlamak ve hukuki belirliliği güçlendirmektir. Bu çerçevede kanun yararına temyiz müessesesinin konusunu oluşturabilecek kanuna aykırılık halleri, olağan kanun yolu olan temyiz nedenlerine göre dar ve kısıtlı tutulduğunda kesin hükmün otoritesi korunmuş olur.

Olağanüstü kanun yolu olan bu denetim yolunun diğer bir amacı da ismiyle müsemma şekilde *kanun yani kamu yararına uygunluktur*. Bu bağlamda, sadece o davayı ilgilendiren ve karardaki maddi bir meseleye ilişkin olan hatanın belirtilmesinde kamu yararının bulunmadığı da açıktır.

Öte yandan; **Anayasa Mahkemesince verilen 29/09/2021 günlü, 2017/37079 başvuru numaralı** kararda; ilk derece/istinaf mahkemesi kararında kararın kesin olduğu ifadesinin bulunmasının kanunen tanınmış üst kanun yoluna başvuru hakkını ortadan kaldırmadığı, kararın kesin olduğunun belirtilmiş olması başvuruçunun yanılığa düşmesine yol açma potansiyelini haiz ise de -varsa- başvuruçunun kanuni hakkını zedelediği, kaldı ki 6100 sayılı Kanun'da istinaf/temyiz dilekçesinin reddine ilişkin kararlara karşı istinaf/temyiz imkanı getirilirken alt derece mahkemelerinin kararın kesin olduğuna dair vardıkları yargının üst derece mahkemesince hukuki denetimden geçirilebilmesinin amaçlandığı, dolayısıyla kararın kesin olduğu şerhinin varlığının tek başına üst derece mahkemesini etkili bir başvuru yolu olmaktan çıkarmadığı, bu itibarla ilk derece/istinaf mahkemesince kesin olarak verilen kararın gerçekte kanun yoluna tabi olduğunun düşünülmesi halinde başvuruçunun bu iddiasını öncelikle ilgili kanun yolu merciinde tartışmasının gerektiği belirtilmiş olup, yine **Anayasa Mahkemesince verilen 24/10/2024 günlü, 2021/15546 başvuru numaralı** kararda da; 2017/37079 başvuru numaralı karara atf

yapılarak, anılan kararda, ilk derece mahkemesi veya istinaf mahkemesinin verdiği kararın kesin olduğu hususunda yaptığı tespitin yargı denetimi dışında olmadığının ve bu tespiti karşı bir üst kanun yoluna müracaat edilmesinin mümkün olduğu hususunun altının çizildiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, uyuşmazlıkta, her ne kadar Bölge İdare Mahkemesince kesin olarak karar verilmiş ise de davalı idarenin bu hususa ilişkin iddialarını Anayasa Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararları uyarınca olağan kanun yollarından biri olan temyiz kanun yolunda ileri sürmesi gerektiği açıktır.

Yukarıda belirtilen hukuki gerekçeler ışığında; uyuşmazlıkta, kanun yararına temyizinin amacı gözetilerek yapılan inceleme neticesinde, Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin hükmün niteliğine ilişkin olmayıp sadece maddi bir meseleye ilişkin olması nedeniyle bu hususta kanun yararına bozma talebinde bulunulamayacağı anlaşıldığından, Bölge İdare Mahkemesi kararının hüküm fıkrasında yer alan "kesin olarak" ibaresine ilişkin Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin reddi gerektiği oyuyla, kararın kanun yararına bozulmasına ilişkin çoğunluk kararına katılmıyoruz.